

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
Deel 1 Corrigerende voornaamwoorden	15
1 Hij Vij	17
2 OOIA	23
3 Hem Ins ¹	26
4 Zijn Ins ²	30
5 Spreektaal en variaties	36
6 Overzicht van nieuwe woorden	38
7 Exit woordgeslacht	47
Deel 2 Beroepsnamen in balans	51
8 Gewister	53
9 De werkster	58
10 De complete set	61
11 Beroepsnamen in de Dikke Van Dale	70
12 Vrouw en man in de Dikke van Dale	80
13 De intersekse	89
14 De invoer	92
Deel 3 De creërende kracht van woorden	95
15 Wat aandacht krijgt wordt meer	97
16 Gevoel en ratio	101
Deel 4 God in een mannelijk jasje	103
17 Een uit de hand gelopen foute gewoonte	105
18 De Bijbel, bakermat van ons mannelijk taalgebruik	108

Deel 5 Effecten van de mannelijke God op de mens en de wereld	111
19 Het ontstaan van diepgewortelde verschillen	113
20 De vrouw in haar rol van lieve, gewillige volgster	117
21 Het getemde, 'bazige' meisje	119
22 De man in zijn rol van machtige, aardse God	121
23 De man als verliezer	123
24 Effecten op de samenleving	127
Deel 6 (Ook) de vrouwelijke God werd verdreven	131
25 Buitensluiting van het vrouwelijke en weerstand tegen haar terugkeer	135
Deel 7 Ontmanteling van God als man en de man als God	139
26 God ontdoen van een vast beeld	141
27 Toepasselijke en toepasbare metaforen voor God	144
28 Superverlichte vrouwen en mannen	151
29 Het corrigeren van het Nieuwe Testament	155
30 Drie-eenheid, God en goden	167
31 Thothlogie	168
Deel 8 Hoe creëer je een imagolozie God?	169
32 Flexibel omgaan met beelden voor God	171
Deel 9 Ontwikkelingen richting evenredigheid	175
33 Feminisme, masculinisme en equalisme	177
34 Andere thema's richting gelijkheid of evenredigheid	180
Deel 10 Revolte	185
Bijlage 1: Vij, Ins en Meer in het Arabisch	187
Bijlage 2: Engels	192
Lijst van donateurs en helpers	208

Voorwoord

Dit boek gaat over het herstellen van de disbalans tussen vrouwelijke en mannelijke woorden in ons dagelijks taalgebruik. Je vindt in dit boek aanpassingen waarmee de taal in balans gebracht wordt en motieven waarom dat zo belangrijk is. Het gaat over taal, maar over veel meer dan dat. Het gaat over hoe we nog ondergedompeld zijn in paternalistische¹ beginselen en ons daar nu bewust van worden.

In deze tijd duiken er steeds weer nieuwsberichten op over disbalans tussen de seksen. Denk aan *#metoo* (over manipulatie en seksueel misbruik), aan ongelijke verdiensten van vrouwen en mannen, aan de ongelijke verdeling van huishoudelijke taken en opvoedtaken (burn-outs, gebrek aan keuzevrijheid, ‘papa-dagen’) en aan emancipatie van interseksuelen (transgenders, hermafrodieten en mensen die zich van beide geslachten voelen). Denk ook aan de berichten uit Zweden dat God daar in een kerk niet meer als mannelijk benoemd wordt, aan berichten dat vrouwen nog altijd ondervertegenwoordigd zijn in bestuurlijke functies, aan de ongelijke verdeling van aandacht in de media en aan de gestegen onveiligheid op straat van jonge vrouwen in de grote steden. Nederland is in 2017 op de lijst van gelijkheid van vrouw en man teruggevallen van de 16e naar de 32e plaats.

Door feminisme en emancipatie kunnen vrouwen zich nu op vrijwel gelijke voet ontwikkelen als mannen. Vrouwen tonen aan op bijna alle vlakken gelijk te kunnen presteren. Maar gelijk presteren komt vaak neer op je aanpassen aan verwachtingen. Is het intrinsieke vrouwelijke daar altijd bij gebaat? Leiderschap dat vrouwen op zich nemen, is nog geen vrouwelijk leiderschap. De wereld wordt nog steeds voornamelijk bestuurd op een mannelijke, rationele manier. Door de eeuwenlange overheersing van het mannelijke is het vrouwelijk leiderschap een onbekend gegeven geworden. Het is de uitdaging het opnieuw te ontdekken en te ontwikkelen.

---

¹ Paternalisme is het uitgaan van het mannelijke als leidend principe.

De tijd is rijp om emancipatie en feminisme nog eens over te doen op een dieper niveau: vrouwen die zichzelf als vrouw serieus nemen en daarvoor gaan staan. Vrouwen zijn zo gewend zich aan te passen aan de heersende mannelijke cultuur dat ze zich daar niet eens bewust van zijn. Het voor lief nemen van het incorrecte mannelijke taalgebruik is daarvan een voorbeeld. De tijd is rijp voor equalisme, een nieuwe term die inhoudt dat vrouwen en mannen samenwerken in het ontdekken en onthullen van patronen die nog stammen uit het paternalisme. Niet alleen vrouwen hebben daar baat bij. Veel mannen zijn ongelukkig doordat ze niet werkelijk in contact kunnen komen met mensen van de andere sekse. Manipuleren, overheersen en ondergeschikt zijn kunnen ombuigen naar elkaar serieus nemen en plannen maken in overeenstemming met wat eenieder wenst. Bij equalisme is de taal op orde brengen een onderdeel dat niet overgeslagen kan worden, want taal heeft ongemerkt grote invloed op ons.

Ik heb dit boek geschreven vanuit mijn gevoel voor logica. Ik ben geen wetenschapper en wil dat ook niet zijn. Wetenschap is een manier om onderzoek te doen, maar het is geen alomvattende uitvinding waarmee de wereld in balans gebracht kan worden.

Door dit boek te schrijven, heb ik mijn eigen onderdompeling in het paternalisme ingezien en ben ik het te boven gekomen. Enkele proeflezers hadden eenzelfde soort ervaring. Als dat het effect is van dit boek, ben ik blij dat ik het geschreven heb.

Duizenden eeuwen lang, honderdduizendmiljoenmiljard² keer vaker mannelijke woorden schrijven, lezen, uitspreken, denken, horen en zingen dan vrouwelijke woorden, en dat zou geen effect hebben?

Dit boek biedt praktische oplossingen voor alle onterecht mannelijke (en af en toe vrouwelijke) woorden in onze taal. Als lezer krijg je geen discussie maar correcties gepresenteerd. Tijdens het schrijven en onderzoeken, een proces dat jaren in beslag nam, deed ik veel ontdekkingen en had ik veel inzichten. Ik werkte mezelf als het ware door verschillende bewustzijnslagen heen. De vraag aan mezelf was steeds (vooral in het begin van het schrijfproces): mag en kan ik dit schrijven en als het niet mag, waarom dan niet? Mensen die het boek lezen, ervaren die vragen en die antwoorden niet, maar wel het resultaat daarvan. Dat maakt dat de informatie

---

² Dit is geen bestaand getal, maar bedoeld om aan te duiden dat het om een extreem groot getal gaat.

laagjes van het bewustzijn in korte tijd doorklieft en dat je je opnieuw dingen afvraagt. Want hoe bijzonder is het dat iets wat zo zichtbaar en onjuist is, zo lang in stand kon blijven? Een dikke ‘dat-kun-je-niet-veranderen-deken’ heeft ons helder en logisch denken lange tijd beperkt.

Dat spel van beperken, overheersen en onderschikken is lang geleden ontstaan. We denken dat het waarheid is. We denken er baat bij te hebben over en weer te domineren, te ondergaan en te manipuleren, maar we worden gelukkiger als we het gedoe ophelderen. Dan kunnen we rechtstreeks uiting geven aan wat ons vanbinnen beroert.

DE NOODZAKELIJKE TAALUPDATE

Je vindt in dit boek twee nieuwe voornaamwoorden, alternatieven voor de doorgestreepte woorden in zinnen als deze:

- De mens is een homo sapiens, ~~hij~~ staat op twee benen.
- De boom is kaal, ze hebben ~~hem~~ gesnoeid.
- Er komt een sollicitant, ~~zijn~~ gegevens liggen in de la.

Beroepsnamen worden standaard in de ‘mannelijke’ vorm gezet en zijn dus niet meer mannelijk te noemen. Vrouwelijke beroepsnamen worden nog wel gebruikt, maar op een willekeurige manier. Met alleen ‘mannelijke’ beroepsnamen wordt de taal saai, kleurloos en zakelijk. Je kunt daarmee ook de sekse van je onderwerp niet duidelijk maken. Dit boek biedt een complete set beroepsnamen waarmee je altijd de juiste vorm kunt kiezen.

Redacties van woordenboeken houden voeling met hoe taal in de praktijk wordt gebruikt. Daar passen ze nieuwe edities op aan. Maar hoe gingen/gaan die redacties om met de omschrijvingen van sekse-gerelateerde woorden? Die omschrijvingen zijn niet meegegaan met de tijd en lijken geschreven te zijn vanuit een eenzijdig mannelijk perspectief. Om je de ernst en de hopeloze veroudering te demonstreren, zijn twee sekse-gerelateerde woorden en hun omschrijvingen geanalyseerd: vrouw en man. Man wordt omschreven met 1157 woorden en vrouw met 356 woorden (zie hoofdstuk 12).

DE TAAL AANPASSEN IS EEN STATEMENT!

De taalaanpassing is prototype voor alle aspecten van ongelijkheid die nog aan de orde zijn en waar we ons niet of niet helemaal bewust van zijn. Het zijn vanzelfsprekendheden in het leven van vrouwen en mannen die helemaal niet zo vanzelfsprekend zijn. In ons dagelijks leven (gezin, werk, huishouden, geld, bestuur, lichaam, specifieke kwaliteiten, voorkeuren, het krijgen en opvoeden van kinde-

ren, waar belang aan wordt gehecht, geld, seks, status- en eerkwesties) spelen veel onuitgesproken onevenredigheden een rol. Die onevenredigheden zijn vaak wat minder duidelijk te definiëren dan die in de taal. Het is aan ons om ze successievelijk op te helderen en net zolang met elkaar te praten, te wikken en te wegen tot we evenredige, evenwaardige uitgangspunten hanteren. Door in de taal de puntjes op de i te zetten, wordt automatisch alertheid ontwikkeld voor al die andere overblijfselen uit het paternalistische tijdperk.

GOD IS GEEN MENS

Lang niet voor iedereen heeft God betekenis, maar iedereen heeft wel te maken met het effect dat de tot man gemaakte God op de mensheid had en nu nog heeft. Dat effect zit diep in ons verankerd, want de Bijbel is de bakermat van onze taal en cultuur. Mannen die graag willen heersen, voelen zich misschien gesteund door de tot man gemaakte God, maar in wezen zijn vrouwen en mannen meer gebaat bij God die niet van een sekse is. Een tot vrouw gemaakte God is daarom geen oplossing. Als God, of hoe je *Ins*³ ook noemen wilt, de bron is waaruit alles ontstaat, hoort *Vij*⁴ ‘naturel’ te zijn. God die van een sekse is, is als een voetbalwedstrijd Ajax-Feijenoord met een Ajacied als scheidsrechter.

Met de nieuwe voornaamwoorden (met hoofdletter) en twee nieuwe, betekenisvolle woorden kunnen we de Bijbel corrigeren. Dat is prettig om te doen, omdat daardoor de gelijkheid van vrouw en man gaandeweg meer voelbaar wordt. Doordat God met ‘neutrale’ woorden wordt beschreven, ontstaat er een duidelijk onderscheid tussen God en de personages.

Als je de Bijbel met de nieuwe woorden gaat corrigeren, ontkom je er niet aan voor een bepaalde interpretatie te kiezen. Op die manier zou je de Bijbel meerdere keren kunnen corrigeren vanuit verschillende interpretaties. Dat is bijzonder zinvol omdat je dan kunt kiezen welke interpretatie het best bij je past, ook heb je niet te maken met tegenstrijdigheden. Het maakt de Bijbel tot een duidelijker, beter begrijpbaar boek.

*Honderdduizendmiljoenmiljard⁵ keer seksebewuste taal
gebruiken, zou dat geen effect hebben?*

---

³ *Ins*: zie hoofdstuk 3 en 4.

⁴ *Vij*: zie hoofdstuk 1.

⁵ Dit is geen bestaand getal, maar bedoeld om aan te duiden dat het om een extreem groot getal gaat.

Soms wordt er gedacht dat we er al zijn met vrouwenemancipatie. Maar ongelijkheid en onvrijheid die duizenden jaren de gewoonte was, is niet in enkele tientallen jaren recht te trekken. Die zit diep in onze taal en cultuur verweven en komt stukje bij beetje boven tafel. Door de komst van veel mensen uit andere culturen, is op bepaalde gebieden juist een achteruitgang te zien. Jonge vrouwen in onze grote steden kunnen bijvoorbeeld steeds minder in plaats van steeds meer veilig over straat. De machocultuur laait weer enigszins op. Belangrijk is in te zien dat door de eeuwenlange onderdrukking van vrouwen, zij zich eerder verbijten en aanpassen dan dat ze gaan staan voor hun evenwaardigheid. Veel vrouwen leven nog met het idee afhankelijk te zijn van de man. Dat is zeer te begrijpen omdat de financiële toestroom voor vrouwen veel minder goed geregeld is en we in deze tijd enorm afhankelijk zijn van geld. Mannen kunnen emancipatie als bedreigend ervaren, terwijl we, als we elkaar goed in de ogen kijken, weten dat we gelijk zijn. Met dat besef kunnen we tot evenwaardigheden komen die ons geluk dienen.

Er zijn boeken over psychologie, filosofie, geschiedenis, godgeleerdheid, taalkunde, spiritualiteit, natuurkunde en feminisme. Terwijl het op elk van de genoemde gebieden betrekking heeft, is dit boek geen van alle. Dit boek is een herstelboek.

Mei 2018, Mieke van Nistelrooij

Deel 1

Corrigerende voornaamwoorden

De meeste onderwerpen waarover we praten, zijn niet vrouwelijk of mannelijk: een laptop, een jurk, de auto, een stoel, de markt, de bloemkool, koffie, een vacature, de waarheid, de mens, internet, de liefde, een krant. Juist voor die onderwerpen hadden we tot nu toe geen geschikte voornaamwoorden.

In dit boek val ik met de deur in huis door **twee nieuwe voornaamwoorden** te presenteren die dit tekort aanvullen. We kunnen daarmee alles wat niet specifiek sekse-gerelateerd is ook zo benoemen. Ze zullen je eerst vreemd in de oren klinken, maar als je ze gaat gebruiken wennen ze snel. De onterecht gebruikte, veelal mannelijke voornaamwoorden vallen je daarna steeds meer op. Het wordt al snel raar om de nieuwe woordjes *niet* te gebruiken, omdat ze natuurlijk, logisch en correct zijn.

Ik ben begonnen de nieuwe woorden te gebruiken in berichten op sociale media. Ik heb nooit ervaren dat mensen mijn berichten daardoor niet begrijpen. Dat komt omdat deze nieuwe voornaamwoorden niets veranderen aan de inhoud van de tekst (misschien denkt de ontvanger dat ik een typefout maakte). Op deze manier ontketenen deze twee kleine woorden een stille revolutie. Dat kan heel snel gaan... Doe je mee?

Leestip: Als je de plaatjes kijkt, de voorbeeldzinnen en de tabellen leest, wordt snel duidelijk waar het over gaat en wat de nieuwe woorden toevoegen aan onze taal. Voor wie wil weten hoe de nieuwe woorden in ons taalsysteem passen, is de rest van de informatie.

1

Hij Vij

In onze taal vind je voortdurend mannelijke woorden die verwijzen naar iets wat niet mannelijk is. Om altijd correcte verwijswaarden te kunnen gebruiken, hebben we in onze taal een extra persoonlijk voornaamwoord nodig. In sommige boeken staat voorin: “Overall waar *hij* staat, wordt ook *zij* bedoeld” (heel soms ook omgekeerd). Maar woorden anders interpreteren dan ze geschreven staan, is omslachtig en verstoort het lezen. Dat doet dan ook geen mens. Je ziet in kranten en tijdschriften dat journalisten streven naar juist sekse-gerelateerd taalgebruik. Er worden zinsconstructies bedacht waarbij incorrect gebruik van *hij*, *hem* en *zijn* vermeden wordt, maar dat lukt lang niet altijd. Om voor alle onderwerpen het juiste verwijswaard te kunnen gebruiken, hebben we een derde variant nodig: *vij*!

Vij is een van de twee nieuwe voornaamwoorden waarmee we onterecht sekse-gerelateerde voornaamwoorden corrigeren (het tweede woord staat in de hoofdstukken 3 en 4 beschreven). *Vij* vervangt *hij* als dat staat voor iets wat niet specifiek mannelijk is, of *zij* als dat staat voor iets wat niet specifiek vrouwelijk is.

Het populaire boek *Oei, ik groei* (H. van de Rijt en F.X. Plooi) gaat over de mentale ontwikkeling van baby's in het eerste jaar van hun leven. Baby's worden in het boek consequent *hij* genoemd. Vooraan in het boek staat daarover: “Vanwege de leesbaarheid wordt de baby met *hij* aangeduid terwijl daar iedere keer *zij/hij* zou moeten staan.” Voortaan kan *vij* gebruikt worden.

WOORDSOORT

Vij is een persoonlijk voornaamwoord, het is de onderwerpsvorm van de derde persoon enkelvoud wanneer het (gespreks)onderwerp niet specifiek vrouwelijk of mannelijk is.

Tabel: zij – vij – hij

Vormen:	Vrouwelijk	Andere vormen	Mannelijk
Persoonlijke voor- naamwoorden derde persoon enkelvoud, onderwerpsvorm:	zij	vij	hij
In een zin:	Natasja loopt naar haar werk, zij is vroeg vandaag.	De mens is een homo sapiens, vij staat op twee benen.	Leopold is aan het rennen, hij doet dat elke dag.

Over *zij*: in de Dikke Van Dale staat dat *ze* de gebruikelijke vorm is van *zij*. Toch heb ik *zij* willen gebruiken. *Ze* ervaar ik als de verbasterde vorm van *zij*, zoals *ie* de verbasterde vorm van *hij* is. Vandaar.

VIJ IN DE PRAKTIJK

Gecorrigeerde zinnen:

De mens

De mens is een homo sapiens, **hij vij** staat op twee benen.

Onderwerp = de mens = alle geslachten = vij

De mens

De mens ziet in de onmetelijke natuur vooral wat **hij vij** herkent.

(Krantenkop, *de Volkskrant*, 24 februari 2015)

Onderwerp = de mens = alle geslachten = vij

De moderne werknemer

De moderne werknemer voelt zich bespied in de kantoortuin, **hij vij** wil rust en rugdekking.

(Krantenkop, *de Volkskrant*, 17 augustus 2016)

Onderwerp = de moderne werknemer = alle geslachten = vij

De kraai

De snavel van de kraai is geschikt voor alle soorten voedsel: wormen, insecten, fruit, zaden, noten, keukenafval, eieren, jonge vogels en dode dieren. **Hij Vij** is wat je noemt een alleseter.

(Tijdschrift *Puur Natuur*, winter 2014)

Onderwerp = de kraai = alle geslachten = vij

Het gehoor van een hond

De beweeglijke oorschelpen van de hond maken het mogelijk om een geluid driedimensionaal te lokaliseren; *hij vij* kan veel beter horen dan de mens.

(Wikipedia)

Onderwerp = de hond = alle geslachten = vij

Het madeliefje

Het madeliefje is een bloemetje dat in grasvelden groeit, *zij vij* heeft een geel hart met witte bloemblaadjes eromheen.

(Wikipedia)

Onderwerp = het madeliefje = vrouwelijk én mannelijk = vij

De wolf

Gelukkig heeft *hij vij* het zelf niet in de gaten, maar de wolf die dezer dagen gezien is in Hoogezand-Sappemeer, is terechtgekomen in een woud van regelgeving.

(*Trouw*, 10 maart 2015)

Onderwerp = de wolf = onbekend geslacht = vij

Uw kleinkind

Gratis Kids Vrij abonnement t.w.v. € 15 erbij. Als uw (klein)kind (4 t/m 11 jaar) een eigen ov-chipkaart heeft of koopt, reist *hij vij* altijd onbepakt met u mee.

(Folder van de Nederlandse Spoorwegen)

Onderwerp = uw (klein)kind = alle geslachten = vij

De e-mail

We hebben een e-mail gestuurd. Als je de e-mail niet ontvangen hebt, controleer dan andere plaatsen waar *hij vij* misschien kan zijn, zoals je junk-, spam-, sociale of andere mappen.

(Melding van Twitter, oktober 2016)

Onderwerp = een e-mail = onzijdig = vij

Je mede-VVD'er

In de praktijk is gebleken dat voor de VVD loyaliteit belangrijker is dan integriteit. Je helpt je mede-VVD'er als *hij vij* in moeilijkheden komt, ook al moet je daarvoor misschien de principes van integriteit schenden.

(*Trouw*, 19 december 2015)

Onderwerp = je mede-VVD'er = alle geslachten = vij

De anticonceptiepil

De anticonceptiepil krijgt ervan langs: **hij vij** maakt dik, nekt je libido, vergroot je kans op trombose en, zo blijkt nu, op depressie.

(*Algemeen Dagblad*, 10 oktober 2016)

Onderwerp = de anticonceptiepil = onzijdig = vij

Iemand

Revisierente: de rente die iemand moet betalen als **hij vij** lijfrente, een pensioenrecht of een stamrecht heeft afgekocht.

(Uitleg van een term op het belastingformulier 2016)

Onderwerp = iemand = alle geslachten = vij

De Canon 7D

De Canon 7D is echt een hele fijne camera. **Hij Vij** heeft (bijna) alles wat ik kan waarderen.

(Uit een review op internet)

Onderwerp = de Canon 7D = onzijdig = vij

Iedereen

Laat iedereen denken wat **hij vij** wil en zeggen wat **hij vij** denkt.

(Quote Spinoza, *Trouw*, 18 mei 2016)

Onderwerp = iedereen = alle geslachten = vij

Deze laptop

Deze laptop eergisteren gekocht en **hij vij** start binnen 10 seconden op. Windows werkt soepel en lekker. **Hij Vij** is geruisloos en draait zonder problemen Photoshop etc. Voor gamen zal **hij vij** net wat minder zijn, maar daarvoor is **hij vij** niet gekocht door ons.

(Review HP-laptop op bol.com)

Onderwerp = deze laptop = onzijdig = vij

Iedereen

Iedereen droomt dat **ie vij** kan vliegen.

(NRC, 30 december 2017)

Onderwerp = iedereen = alle geslachten = vij

Muziek

Muziek brengt geen verandering in de gesteldheid van onze ziel: **zij vij** doet ons voelen wat we denken.

(Comtesse Diane de Beausacq, Frans schrijfster, 1829-1899)

Onderwerp = muziek = onzijdig = vij

Elke kunstenaar

Ik denk dat elke kunstenaar zich wel enigszins mislukt zal voelen. Omdat **hij** *vij* zelf wel weet, of ongeveer weet, wat **hij** *vij* had gewild.

(Remco Campert, Nederlandse letterkundige, °1929)

Onderwerp = elke kunstenaar = alle geslachten = *vij*

De kikker

Als je goed naar de staart van de kikker kijkt, zie je dat **hij** *vij* er geen heeft.

(Lao-Tse, Chinese filosoof, ± 600 v.C.)

Onderwerp = de kikker = alle geslachten = *vij*

De wijze

De wijze houdt zichzelf op de achtergrond, maar in werkelijkheid staat **hij** *vij* vooraan.

(Lao-Tse, Chinese filosoof, ± 600 v.C.)

Onderwerp = de wijze = alle geslachten = *vij*

Iemand

De tweede foutieve aanname is dat je met martelen uit iemand krijgt wat **hij** *vij* weet.

(*Trouw*, 13 december 2014)

Onderwerp = iemand = alle geslachten = *vij*

De realiteit

De realiteit is zoals **ze** *vij* is, niet zoals men wil dat **ze** *vij* is.

(Frank Zappa, Amerikaanse rockmuzikant, 1940-1993)

Onderwerp = de realiteit = onzijdig = *vij*

De waarheid

De waarheid is nooit precies zoals je denkt dat **hij**⁶ *vij* zou zijn.

(Johan Crujff, Nederlandse profvoetballer, 1947-2016)

Onderwerp = de waarheid = onzijdig = *vij*

Een redacteur

Ik verlang van een redacteur dat **hij** *vij* mij, net als in een vriendschap, op mijn fouten wijst.

(Maartje Wortel, Nederlandse schrijfster in *Trouw*, 9 augustus 2016)

Onderwerp = een redacteur = alle geslachten = *vij*

---

6 Waarheid is volgens de 'oude' taalregels een vrouwelijk woord. Dit is een letterlijk citaat, waaruit blijkt dat het kunstmatige onderscheid tussen mannelijke en vrouwelijke woorden voor veel mensen niet logisch is.

WAAROM VIJ?

Het woord diende zich aan als logische keuze. Een analyse achteraf: *vij* lijkt op *zij* en *hij*, maar is toch voldoende anders. *Vij* heeft net als *zij* en *hij* een ij. *Vij* had nog geen betekenis en de v is ook zacht, net als de z en de h. Bij de keuze is ook rekening gehouden met de Engelse taal. De Engelse variant van *vij* is *ve* (zie de bijlage 2 ‘Engels’, achter in dit boek). *Ve* had ook nog geen betekenis en past prima bij *she* en *he*.

De variant voor *vij* is *ve*. *Ve* kan in de spreektaal het zo ontzettend vaak incorrect gebruikte *ie* goed vervangen.

CREËER VLEES OP DE BOTTEN VAN VIJ

Zij en *hij* zijn woorden die al eeuwenlang bestaan. *Vij* komt daar nu als vreemdeling bij. Daardoor klinkt *vij* je misschien wat vreemd in de oren. Nieuwe woorden kunnen niet bekend zijn als ze nog onbekend zijn. Ook *zij* en *hij* zijn ooit zo begonnen. Doordat mensen ze gingen gebruiken zijn ze bekend geworden. Het is als vlees dat de botten bekleedt. *Zij* en *hij* hebben daar een dik pak van. Bij *vij* moet het nog op de botten groeien. De betekenis groeit met elke keer dat je het woord gebruikt.

Jongen, trek je bikini eens aan

Jos volgt de opleiding tot verpleegkundige en leest in het lesmateriaal vrouwelijke voornaamwoorden die ook in algemene zin gebruikt worden. Hij gaat naar de juf⁷ en zegt: “Dat klopt niet, hier moet *hij* staan.” Een andere juf zegt aan het eind van een snikhete lesdag tegen haar klas met bijna allemaal meisjes: “En nu bikini aan en naar het strand!” Komt Frits klagen dat het niet normaal is te zeggen dat hij een bikini aan zou moeten doen. Jongens en mannen zijn niet gewend dat er in vrouwelijke termen over hen gesproken wordt. Omdat ze het niet gewend zijn, voelen ze dat het niet klopt. Vrouwen hebben zich eeuwenlang aangepast aan hoe mannen de taal naar hun hand zetten. Dat is een gewoonte waar we ons niet bewust van zijn. Incorrecte mannelijke woorden worden niet gevoeld omdat het aanpassingsvermogen de maat is.

7 Over het gebruik van ‘juf’ in het onderwijs lees je meer in deel 2 ‘Beroepsnamen in balans’.